

have udtalt sig imod det. Det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen) udtalte sig jo fuldt i Tilslutning til Forslaget, og jeg takker ham for den Støtte, som hans i denne Sag saa vægtige Ord ere. Han ønskede en Udtalelse om, at det ikke alene blev, hvad man egentlig kalder større Gaarde, som kunde udstykkes, men at ogsaa f. Eks. en Bondegaard kunde komme ind under Loven. Dertil vil jeg sige, at det selvfølgelig er Lovens Hovedtanke, at det er de store Gaarde, som skulle udstykkes, fordi det sikkert er derved, man opnaar den store national-økonomiske Gevinst. Synderlig stor national-økonomisk Gevinst er der ikke ved at dele en Bondegaard i to eller tre Stykker. Derimod at udstykke en virkelig stor Gaard, der ikke egner sig til Enkeltmandsdrift, til en Række smaa Bedrifter, der erfaringsmæssigt give et meget større Udbytte af Jorden end den store Gaard, er der national-økonomisk Gevinst ved, og det er det, Lovforslaget gaar ud paa at henlede Opmærksomheden paa. Men det er Princippet i Lovforslaget, at der skal være den størst mulige Frihed, og derfor vil der sikkert ikke fra Administrationens Side i et enkelt Tilfælde blive lagt Hindringer i Vejen for, at ogsaa en mindre Gaard kan udstykkes i Henhold til Loven.

Jeg vender mig til det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Harald Jensen). Hans Tale var for mig en underlig Blanding af den største Konservatisme og den mest doktrinære Socialisme. Til Bemærkninger af den første Art vil jeg regne det ærede Medlems Udtalelse om, at vi skulde vente, indtil vi havde faaet en nøjagtig Statistik over Landarbejderlovens Virkning. Han brugte det Udtryk, at vi maatte her bevæge os fremad med overordentlig stor Forsigtighed for ikke at slaa Jorden i Stykker uden at have noget solidt at bygge paa. Denne overordentlig store Forsigtighed, hvormed vi skulle bevæge os, eller denne Frygt for at slaa Jorden i Stykker uden at have noget solidt at bygge paa, er ganske vist konservativ og saa konservativ, at man sjælden hører Mage dertil. Med Hensyn til den grundige og nøjagtige Statistik angaaende Landarbejderlovens Virkninger forstaar jeg ikke rigtig, hvad det ærede

Medlem sigter til. Vi have Aar for Aar nøjagtige Opgivelser af, hvor mange Huslodder der er etableret i Henhold til denne Lov, vi have set, hvorledes Lovens Virkning har været i jævn og god Stigning, og hvorledes der har været jævn Tilfredshed med den. Nu at skyde dette Forslag ud for at vente paa en nøjagtig Statistik over Landarbejderlovens Virkninger, er saa vist konservativt.

Saa sagde det ærede Medlem videre, at han vilde have mere i Rente af Pengene, fuld Rente. Staten skulde ikke laane ud til 3 pCt. til den Slags Formaal, Staten skulde mindst have lige saa meget i Rente, som den selv gav. Ja, havde det været det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lange) eller maaske hellere det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich), der havde sagt noget saadant, vilde jeg have fundet, at det passede til de Herrers Standpunkt, men det plejer ikke at være de Herrers Socialdemokraters stærke Side, naar Staten skal støtte Smaafolk — og her er der jo Tale om Smaafolk — at kræve fuld Rente. Og i samme Aandedræt sagde det ærede Medlem, at man skulde have fuld Sikkerhed, og her var der ikke fuld Sikkerhed. Hele denne Kreds af Bemærkninger er det, jeg henregner til Konservatisme.

Men derpaa gaar det ærede Medlem over til den doktrinære Socialisme, idet han siger, at dette Princip at indrette sig med de private Foreninger fører dog ikke til noget videre, det var Staten, der skulde gøre det. Nu tror jeg netop, at hvor der laa en stor Gaard, der egnede sig til Udstykning, og som praktiske Folk kunde købe til en rimelig Pris og paa hensigtsmæssig Maade udstykke med deres Kendskab til Egnen og til dem, der havde Brug for Jord der, men det var Staten, der tog fat paa at udstykke dem, vilde det ske baade dyrt og daarligt. Det ærede Medlem har derfor ikke Ret i, at det var Staten, der skulde gøre det. Det vilde tværtimod derved gaa i Staa og ikke blive til noget.

Dernæst sagde det ærede Medlem, at Besiddelsesformen skulde være Statsfæste og ikke, som jeg havde foreslaaet det: enten Ejendom eller Fæste. Det skulde